

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

Teuben - Bokma, Anna

Kenmerk

Z.24.437402 / D.24.1795483

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

raadsvoorstel goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2023 Ambion

Voorgesteld besluit

Goedkeuring te verlenen aan de jaarrekening 2023 (inclusief het jaarverslag) van Ambion, Stichting Openbaar Primair Onderwijs.

Inleiding

Stichting Ambion, de stichting die het bestuur voert over het openbaar primair onderwijs in de gemeenten Heerenveen en De Fryske Marren (hierna: Ambion), heeft het jaarverslag 2023 ingediend, inclusief de jaarrekening 2023. Hierin verantwoordt het bestuur zich conform artikel 48 van de Wet op het Primair Onderwijs aan de raad. In de statuten van Ambion is bepaald dat de raad goedkeuring dient te verlenen aan de jaarrekening waaraan een bestuursverslag (jaarverslag) is toegevoegd. De raad moet kennis hebben kunnen nemen van het rapport dat door een accountant is uitgebracht m.b.t. de jaarrekening. Deze 'goedkeurende accountantsverklaring' is bij de jaarrekening gevoegd. Na goedkeuring door de raad dient het bestuur van Ambion de (financiële) jaarstukken definitief vast te stellen. In het jaarverslag 2023 legt Ambion verantwoording af aan de raad over de werkzaamheden in het afgelopen jaar. Samenvattend enkele hoofdpunten:

1. *Het wezenskenmerk van openbaar onderwijs:* toegankelijk voor iedereen: het wezenskenmerk van openbaar onderwijs is dat openbare scholen toegankelijk zijn voor alle kinderen zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing. Bij Ambion is iedereen welkom: kinderen van ouders van alle gezindten gaan met elkaar naar school, leven met elkaar en leren met elkaar.
2. *De kwaliteit van het onderwijs:* dit omvat naast het effectief aanleren van kennis en vaardigheden (kwalificatie) ook dat kinderen met plezier naar school kunnen gaan. School moet een plek zijn waar kinderen zich in de volle breedte kunnen ontwikkelen, zelfvertrouwen opbouwen en toegroeien naar een volgende fase in hun leven als betrokken wereldburgers (socialisatie). Het onderwijs wordt afgestemd op de behoeften van de leerlingen met als doel dat alle leerlingen de loopbaan volgen die past bij hun mogelijkheden en talenten (allocatie). Per kwaliteitsgebied zijn indicatoren opgesteld waar alle scholen aan werken om aan de kwaliteitsstandaard te voldoen. Op basis van de indicatoren zijn in 2023 o.a. verdere stappen gezet in de verbinding tussen kwaliteitszorg en personeelsontwikkeling.
3. *Onderwijsresultaten:* de eindopbrengsten van de eindtoetsen laten ten opzichte van de afgelopen schooljaren een grote groei zien. Van de 23 scholen van Ambion behaalt meer dan de helft de resultaten passend bij de ambitie: gelijk of hoger dan het landelijk gemiddelde van scholen met dezelfde weging.

Beoogd effect

Continuïteit van voldoende(e) openbaar onderwijs.

Argumenten

1. Het boekjaar 2023 van Stichting Ambion sluit af met een negatief exploitatieresultaat van € 1.302.075. Begroot was een negatief saldo van € 444.392. Het negatieve resultaat kan onttrokken worden aan het eigen vermogen

De belangrijkste factoren die het resultaat hebben bepaald zijn de rijksbijdragen en de personeelslasten. De rijksbijdrage valt hoger uit doordat er in 2023 vanuit het rijk prijsaanpassingen zijn geweest voor de loonbijstelling als gevolg van het nieuwe CAO-akkoord. Hier tegenover staat dat de personeelslasten ook hoger uitvallen dan begroot. De stijging van de personeelslasten is verder te verklaren door de vervangingskosten (hoog ziekteverzuim) en de inhuur van externen. Het negatieve resultaat is onttrokken aan het eigen vermogen.

Staat van baten en lasten 2023	Rekening	Begroot	Vershil
<i>Baten</i>			
Rijksbijdragen OCenW	29.163.328	28.040.163	1.123.165
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	243.878	159.366	84.512
Overige baten	421.736	216.593	205.143
<i>Totaal baten</i>	29.828.942	28.416.122	1.412.820
<i>Lasten</i>			
Personeelslasten	26.145.284	24.164.096	1.981.188
Afschrijvingen	704.748	643.323	61.425
Huisvestingslasten	2.085.393	1.944.209	141.184
Overige lasten	2.232.762	2.108.886	123.876
<i>Totaal lasten</i>	31.168.187	28.860.514	2.307.673
<i>Saldo baten en lasten</i>	-1.339.245	-444.392	-894.853
Financiële baten en lasten	37.170	0	37.170
Totaal resultaat	-1.302.075	-444.392	-857.683

1.2. De financiële positie van Stichting Ambion is goed

De kengetallen vallen binnen de signaleringsgrenzen van de inspectie. Voor zowel de korte als de lange termijn zijn er voldoende middelen om aan de verplichtingen te voldoen.

Financiële kengetallen

	2023	2022
Weerstandvermogen	7,8%	11,4%
Solvabiliteit	58%	64%
Liquiditeit	1,80	2,04
Rentabiliteit	-4,4%	-0,8%

Weerstandsvermogen

Dit kengetal geeft een beeld hoe solide de financiële positie van Ambion is. Het geeft inzicht in de mogelijkheden om financiële tegenvallers op te vangen. Ondergrens is 5%.

Solvabiliteit

Geeft aan in hoeverre aan de verplichting op de langere termijn kan worden voldaan. Ondergrens bedraagt 30%. De solvabiliteit van Ambion is ruim boven de 30%. Hiermee beschikt Ambion over voldoende vermogen om tegenvallers op te kunnen vangen.

Liquiditeit

Geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op korte termijn kan worden voldaan. Een liquiditeit tussen 1,5 en 2,0 wordt als goed aangemerkt. Ondergrens is 0,75. Ambion heeft vooralsnog in de komende jaren geen externe financieringsbehoeften.

Rentabiliteit

Dit kengetal geeft aan wat het resultaat is in vergelijking met de totale baten. De solvabiliteit en liquiditeit bij Ambion zijn voldoende. Daardoor is het niet nodig om een hoge rentabiliteit te behalen om de financiële positie te versterken. De bekostiging kan zoveel mogelijk worden ingezet voor het geven van onderwijs.

1.3 De jaarrekening is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant

De jaarrekening is voorzien van een goedkeurend oordeel omtrent getrouwheid en een oordeel met beperking omtrent financiële rechtmatigheid. De financiële rechtmatigheid met beperking vindt zijn grondslag in het niet naleven van de aanbestedingsregels. Het gaat om externe inhuur van personeel. Het totaalbedrag aan rechtmatigheidsfouten blijft niet binnen de daarvoor geldende tolerantiegrenzen (materiële afwijking die je mag hebben t.o.v. de jaarrekening). Er is inmiddels gestart met een Europees aanbestedingstraject inzake externe inhuur. De verwachting van Ambion is dat hierdoor in 2024 de financiële rechtmatigheid met beperking niet meer aan de orde zal zijn.

Risico's of kanttekeningen

De inspectie kijkt bij de hoogte van de reserves naar de individuele signaleringswaarde van Ambion. Deze bedraagt in 2023 € 4.209.871. Het eigen vermogen bedraagt eind 2023 € 4.987.064. Hiermee bedraagt het bovenmatig eigen vermogen € 777.193. Het bovenmatig eigen vermogen wordt op korte termijn ingezet voor toekomstige ontwikkelingen, te weten:

- >De benodigde investeringen voor toekomstbestendig onderwijs. Voor de jaren 2024 t/m 2027 € 200.000.
- >Tijdelijke HR-ondersteuning op het servicebureau. Voor de jaren 2024 t/m 2025 € 75.000
- >De onttrekkingen uit de bestemmingsreserves voor de jaren 2024 t/m 2027 € 1.151.697.
- >De nieuwe regels met betrekking tot de nieuwe waardering en verslaglegging voorziening groot onderhoud vanaf 2024. Voor het jaar 2024 wordt € 1.247.792 (begroot) onttrokken uit de algemene reserve.

In totaliteit wordt er voor de jaren 2024 t/m 2027 € 2.674.489 onttrokken uit de reserves van Ambion. Eind 2024 is er geen sprake meer van bovenmatig eigen vermogen van Ambion. Zij komt dan onder de signaleringswaarde van de inspectie uit.

De komende jaren werkt Ambion aan een verbetering van de realisatie. De meerjarenbegroting ziet er als volgt uit:

	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	27.785.300	26.803.848	26.607.854
Lasten	28.154.083	26.874.801	26.678.807
Saldo baten en lasten	-368.783	-70.953	-70.953
Dekking uit algemene reserve	75.000	50.000	50.000
Dekking uit bestemmingsreserves	293.783	20.953	20.954
Totaal resultaat	0	0	0

Communicatie en participatie

Na goedkeuring van de raad wordt het raadsbesluit met een korte toelichting via de mail verzonden naar Ambion

Afstemming met de gemeente De Fryske Marren

Omdat Ambion scholen heeft in zowel Heerenveen als De Fryske Marren is de goedkeuring van beide raden nodig. Er is ambtelijke afstemming geweest met de gemeente De Fryske Marren; verwacht wordt dat de raad van De Fryske Marren goedkeuring verleent.

Financiën

Het goedkeuren van de jaarrekening 2023 (inclusief het jaarverslag), heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente.

Bijlagen

- brief Ambion bij aanbidding jaarstukken d.d. 29 mei 2024;
- jaarverslag 2023 Ambion, inclusief jaarrekening 2023 pagina 52 en verder van het jaarverslag;
- goedkeurende accountantsverklaring bij jaarrekening 2023 d.d. 27 mei 2024.